

v OP. Samozrejme, v SFC systéme sa nevykazujú všetky indikátory, čo RO plne rešpektuje. K zoznamu realizovaných projektov a príkladom úspešných projektov p. Hrušková uviedla, že hoci vo výročnej správe nie sú priamo tieto informácie, sú tam odkazy na web stránku OP ŽP. Pre RO preto nie je problém skopírovať údaje a priložiť ich ako prílohu. RO sa snažil odkazmi web stránku spropagovať. Vo vzťahu k regionálnym alokáciám uviedla, že dôležitým faktorom je, že pokiaľ nastane odchýlka na začiatku implementácie, táto sa prenáša ďalej a je ťažké ju eliminovať. RO zväži pripomienku EK a na základe analýzy zareaguje a pokúsi sa zmierniť dopad odchýlky. RO si uvedomuje, že EÚ fondy sú v rámci politiky súdržnosti určené na vyrovnanie regionálnych rozdielov, t.j. pre regióny najviac zaostávajúce. Vo vzťahu k OP ŽP a environmentálnej infraštruktúre však pristupuje aspekt, že OP ŽP je väčšinovo financovaný z Kohézneho fondu, ktorý sa financuje na úrovni NUTS I. Keďže požiadavky a záväzky sa vzťahujú k SR ako členskému štátu, pre RO je dôležité zabezpečiť financovanie naplňania požiadaviek na úrovni SR. Indikatívne alokácie na regionálnej úrovni je potrebné brať do úvahy, avšak situácia je taká, že aj keď by sa plne vyčerpali finančné prostriedky, OP ŽP nebude schopný zafinancovať všetky záväzky SR. Preto OP ŽP prispieva v prvom rade k splneniu záväzkov SR voči EK, na čo bol aj určený. Pokiaľ ide o revíziu, v analýze, ktorá bola vypracovaná, je odporúčanie hodnotiteľov, aby došlo k presunu prostriedkov z envirozáťažní do oblasti vôd, keďže zákon nadobudol účinnosť až začiatkom roka. RO zvažuje túto realokáciu. Je nespochybniteľné, že záväzky SR v oblasti vôd sú spojené aj s pokutami, a preto je potrebné minimalizovať toto riziko. Prípadnú revíziu by RO riešil ešte tento rok. Pokiaľ ide o administratívne kapacity, analýza nebola vykonaná. Z minulého programového obdobia však máme skúsenosť, že hoci sa činnosti daného programového obdobia a prípravy budúceho programového obdobia prekrývali, nebolo potrebné navýšiť kapacity.

P. Vašašová, riaditeľka odboru platieb a koordinácie auditov, uviedla, že na základe uznesenia vlády SR č. 323/2011 došlo k prehodnoteniu potrebnej dokumentácie predkladanej na RO a na PJ v súvislosti s tým, že prijímateľ predkladal všetko v dvoch kópiách. Kontrola bola vykonávaná na RO na odbore riadenia implementácie projektov a následne aj na PJ. Z dôvodu urýchlenia procesu, odbremenenia prijímateľa, urýchlenia kontroly a zabezpečenia vyplácania platieb sa PJ sústredila na svoju platobnú funkciu. PJ však samozrejme kontroluje žiadosti o platbu, záznam z administratívnej kontroly, oprávnenosť výdavkov a informácie z ITMS. Na základe uvedeného PJ vykonáva formálnu a matematickú kontrolu a kontrolu oprávnenosti. Tým sa administratívne kapacity PJ znížili. Zamestnanci PJ však posilnili rady RO, kde sa vykonáva stopercentná kontrola. Uvedené opatrenie prijali viaceré PJ v rámci ostatných operačných programov.

P. Krakovská ocenila pripomienky EK. Podľa jej názoru je však správne, že RO čerpá prostriedky v regiónoch, kde pociťujeme deficit. Regionálne disparity nie sú problémom, ale znamenajú, že buď došlo k zlému nastaveniu už v úvode, alebo niekde v regiónoch sú nedostatky, ktoré treba riešiť, pričom iné regióny sa pripravili dobre. V budúcom programovom období by sa malo zohľadniť čerpanie z tohto programového obdobia aj vo vzťahu k regiónom. K oblasti verejného obstarávania uviedla, že samosprávy pociťujú veľké problémy. Nemôžu riadne obstarávať. Bolo by potrebné zjednodušiť proces verejného obstarávania. Kontroly sú zdĺhavé, opakované, obce a mestá musia brať preklenovacie úvery. Ide o problém v rámci všetkých operačných programov. Je potrebné riešiť ho v budúcom programovom období. V SR napr. nejestvuje dvojvrstvové vlastníctvo na liste vlastníctva a protipovodňová ochrana v dôsledku toho zlyhala na formálnych nedostatkoch.

P. Havlíček uviedol, že víta, že EK sa podrobne a konkrétne venovala obsahu výročnej správy. Čo sa týka per rollam procedúr, v minulom roku prebehli viaceré. Podľa jeho názoru sa týkali obsahovo závažných vecí, a preto by mali byť prerokované priamo na zasadnutí MV. Položil otázku, ako často budú per rollam procedúry prebiehať. Ako príklad uviedol plán hodnotení.

P. Hrušková v odpovedi reagovala, že zasadnutie síce poskytuje širší priestor, ale napr. spomínaný plán hodnotení bolo potrebné riešiť priebežne, nakoľko musel byť podkladom pre verejné obstarávanie, a preto bolo nevyhnutné vykonať hlasovanie per rollam. Všetci členovia MV majú v rámci per rollam možnosť sa vyjadriť. Niektorí sa nevyjadria, niektorí sa vyjadrujú pravidelne. Procedúra je však jednoznačne striktniejšia ako priebeh zasadnutia, pretože ak je vznesená jedna pripomienka, v rámci per rollam nemôže byť návrh prijatý a musí byť prerokovaný na zasadnutí.

P. Harcek sa vyjadril k pasáži o nezrovnalostiach v porovnaní s inými operačnými programami. V rámci výročnej správy OP ŽP sa uvádza 8 nezrovnalostí, avšak napr. v rámci Regionálneho OP je ich vyše 200, preto sa pýta, či sa uplatňuje rovnaká metodika. P. Hrušková k postupu pripomienkovania návrhu výročnej správy uviedla, že RO postupoval v súlade so systémom riadenia. Výročná správa bola zaslaná členom MV, vyhodnotenie bolo zaslané EK. Proces oficiálnej komunikácie s EK však ešte len začína na základe schválenia návrhu MV.

P. Tarič uviedol, že AVS návrh výročnej správy nedostala v predstihu, nakoľko podklady boli zo strany RO zaslané na nesprávnu adresu. Tajomníčka MV v odpovedi uviedla, že pri aktualizácii kontaktných údajov členov je povinnosťou členov spolupracovať s RO. Pri vymenovaní p. Tariča zo strany štatutárneho orgánu AVS mali byť uvedené jeho kontaktné údaje. RO adresy členov overoval ešte pred zasadnutím MV. Pokiaľ došlo k zaslaniu podkladov na neaktuálnu adresu, stalo sa tak nedopatrením. RO v budúcnosti opätovne overí aktuálnosť údajov.

Následne prebehlo hlasovanie o Návrhu výročnej správy o vykonávaní OP ŽP za rok 2011 s tým, že RO vyhodnotí a v nadväznosti zapracuje oficiálne pripomienky.

BOD 6. Informácia o výsledkoch implementácie OP ŽP k 31.05.2012

Po krátkej prestávke sa p. Húska chcel vrátiť k záverom 2. bodu programu a zmeniť počet overovateľov zápisu zo zasadnutia MV OPŽP z navrhovaných troch na jedného, ktorým by bol p. Havlíček, s čím p. Havlíček, ako navrhovateľ, súhlasil. Keďže niektorí z členov MV OPŽP cez prestávku odišli, stratil MV OPŽP uznášaniaschopnosť a nebolo možné dať o navrhovanej zmene hlasovať. Tento návrh bude jednotlivým členom MV OPŽP zaslaný na schválenie prostredníctvom písomnej procedúry per rollam spolu s návrhom overovateľa zápisu p. Havlíčka. Až následne bude zápis z MV OPŽP podpísaný overovateľom a rozoslaný členom MV OPŽP.

Ďalším 6.-tym bodom programu bola Informácia o výsledkoch implementácie OP ŽP k 31.05.2012, ktorú predniesol p. Húska. Informácia ponúkla prehľad všetkých vyhlásených výzvach, o aktuálne otvorených výzvach, prijatých a schválených žiadostiach o platbu ako aj o aktuálnom stave implementácie OPŽP k 31.5.2012 a najčastejších dôvodoch neschválenia žiadostí o nenávratný finančný príspevok, ku ktorým patrili nesplnenie kritérií odborného hodnotenia a v rámci nesplnenia kritérií kontroly formálnej správnosti najmä nesplnenie kritérií oprávnenosti žiadateľa alebo aktivity žiadosti o NFP, nepreukázanie vysporiadania majetkovo-právnych vzťahov k nehnuteľnostiam súvisiacim s aktivitami žiadosti o NFP, nedoloženie povinných príloh žiadosti o NFP, nedoloženie požadovaných dokumentov v stanovenom termíne, nesúlady so schémou štátnej pomoci a nesúlady s podmienkami záložného práva stanovenými vo výzve na predkladanie žiadostí o NFP.

Zástupkyňa certifikačného orgánu p. Ďuriačová doplnila informáciu o aktuálny stav finančnej implementácie OPŽP k 14.6.2012 s tým, že čerpanie prostriedkov OP ŽP (za oba fondy, časť EÚ zdroje) vo výške 439 799 380,47 EUR (po odpočítaní nezrovnalostí a vratiek vysporiadaných na národnej úrovni) predstavuje 24,16% na záväzku 2007-2013. Informovala tiež o tom, že zo strany MF SR nie sú na EK už viac ako rok zasielané žiadne žiadosti o platbu vzhľadom na pozastavenie platieb pre OPŽP. Výška predložených ŽoP na EK v sume 166 907 865,79EUR predstavuje čerpanie na záväzku 2009 v zmysle pravidla n+3 64,70%, tzn., že Slovenská republika musí do konca roka 2012 predložiť ŽoP na EK ešte minimálne vo výške 88 760 212 EUR. Po prípadnom odblokovaní platieb bude možné splniť záväzky OPŽP prostredníctvom výdavkov, ktoré neboli ešte deklarované na EK ale boli schválené na národnej úrovni, nakoľko tie sú v dostatočnej výške na splnenie uvedených záväzkov.

V rámci uvedeného bodu predložila p. Hlavatá otázku ohľadom aktuálnosti harmonogramu výziev zverejnenom na webovej stránke, podľa ktorého boli plánované aj ďalšie výzvy do júna 2012. Najmä ju zaujímalo vyhlásenie výzvy na Prioritnú os 7 – POVAPSYS, či a kedy sa plánuje vyhlásiť. P. Húska informoval p. Hlavatú, že vzhľadom na úpravu výberových kritérií, ktorá podliehala schváleniu na monitorovacom výbore, budú tieto kritériá upravené po zasadnutí a Harmonogram výziev aktualizovaný o časový posun, ktorý nastal. Zároveň sa pripravuje aj výzva na PO 7 POVAPSYS a bude vyhlásená v priebehu tohto roka.

Keďže už nikto nemal pripomienky, p. Húska konštatoval, že uvedenú informáciu zbral MV OPŽP na vedomie.

BOD 7. Informácia o aktuálnom stave posudzovania žiadostí veľkých projektov Európskou komisiou

V rámci bodu 7. Informáciu o aktuálnom stave posudzovania žiadostí veľkých projektov Európskou komisiou predniesla p. Murgoňová z odboru riadenia administrácie projektov SEPP. P. Murgoňová informovala, že od poslednej aktualizácie zoznamu nenastali v zozname žiadne zmeny. U všetkých 9 veľkých projektov bola úspešne ukončená fáza prípravy, t.j. boli schválené štúdie uskutočniteľnosti a návrhy žiadostí o potvrdenie pomoci. Pre 7 veľkých projektov boli predložené žiadosti o NFP, ktoré splnili podmienky poskytnutia pomoci a príslušné žiadosti o potvrdenie pomoci boli zaslané na schválenie Európskej komisii. Pre projekt „Zásobovanie vodou, odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd okresu Bytča“ bola predložená žiadosť o NFP, ktorá nespĺnila kritériá kontroly formálnej správnosti, a preto nemohla byť príslušná žiadosť o potvrdenie pomoci zaslaná Európskej komisii. Pre projekt „Zásobovanie pitnou vodou a odkanalizovanie obcí v mikroregióne Bodva“ žiadateľ z dôvodu nedostatočnej výšky alokácie pre prioritnú os 1, operačné ciele 1.1 a 1.2 nepredložil žiadosť o NFP. Riadiaci orgán nepredpokladá predloženie týchto dvoch veľkých projektov Európskej komisii. Ďalej informovala, že zo 7 predložených veľkých projektov bol 1 projekt schválený, a to „SKK Ružomberok a ČOV Liptovská Teplá, Liptovské Sliache“ dňa 16. 2. 2012. Ostatné projekty sú v súčasnosti posudzované Európskou komisiou, pričom podľa posledných informácií sú ďalšie 2 veľké projekty pripravené na schválenie – Ilava a Trenčín.

Po ukončení prezentácie p. Húska požiadal zástupcov EK o aktuálnu informáciu k stavu posudzovania žiadostí VP a termínom ich schválenia EK a vyjadrenie ohľadne ďalšieho postupu odporúčaného Riadiacemu orgánu v súlade s Usmernením EK o veľkých projektoch presahujúcich dve programové obdobia (GUIDANCE NOTE ON MAJOR PROJECTS SPANNING OVER TWO PROGRAMMING PERIOD (COCOF_12-0047-00-EN), o čom boli vopred informovaní elektronickou formou. K otázkam sa vyjadril p. Walker (EK), kde

informoval prítomných, že sa plánuje schválenie niekoľkých z veľkých projektov. Upozornil na problém udržateľnosti projektov. Zároveň upriamil pozornosť na usmernenie COCOF-u zaslané členským krajinám, ktoré rieši problém implementácie veľkých projektov počas dvoch programových období. Odporúčal vyvinúť maximálne úsilie na dokončenie projektov v rámci súčasného programového obdobia, nakoľko EK nepovažuje predložené environmentálne projekty za vhodné na rozdelenie ich implementácie v rámci súčasného aj budúceho programového obdobia. Odporúčal v budúcnosti tiež využiť skúsenosti zo súčasného programového obdobia najmä v súvislosti so spoluprácou s JASPERS. Pri príprave budúceho obdobia odporúčal Riadiacemu orgánu myslieť aj na zabezpečenie dostatočných administratívnych a iných kapacít nielen samotného RO ale aj prijímateľov v rámci ich prijímania pomoci z projektov aj prostredníctvom prostriedkov technickej asistencie programu.

P. Krakovská poďakovala p. Walkerovi za pripomienku a vzniesla otázku k existencii limitov na termíny posudzovania projektov zo strany EK, pretože aj prijímatelia podľa jej názoru musia mať dostatočný časový priestor na samotnú implementáciu a keďže projekty ešte stále neboli schválené EK, časová tieseň je výrazná. Na otázku reagoval p. Walker konštatovaním, že na oboch stranách je potrebné sa do budúcnosti poučiť z chýb.

Na možnú nereálnosť zrealizovania niektorých veľkých projektov z hľadiska nedostatku času upozornil aj p. Tarič. V tejto súvislosti otvoril tiež otázku prípravy a realizácie verejných obstarávaní na projekty vodárenských spoločností, keďže v súťažných podkladoch nemôže byť zadaná podmienka časového obmedzenia realizácie, nakoľko tá je vnímaná ako diskriminačná. Zároveň upozornil na problém spätných finančných korekcií za verejné obstarávanie pre projekty, ktoré už boli zrealizované a zaplatené, pričom tento problém predpokladá, že bude riešený až súdnou cestou. Zástupca EK, p. Walker, reagoval, že zo skúseností na SR vie, že SR má problémy s verejnými obstarávaniami, navrhli sa teda niektoré kroky a opatrenia, avšak či budú dostatočne efektívne sa uvidí časom. Dôležité je zabezpečiť transparentnosť, aby každá spoločnosť mala možnosť prihlásiť sa do procesu verejného obstarávania, ale tiež potreba zabezpečiť efektívnosť vynakladaných prostriedkov, s čím má v niektorých prípadoch EK na SR zo skúseností problém. P. Húska doplnil, že samotné stanovenie pravidiel verejného obstarávania (ďalej len „VO“) prostredníctvom zákona o verejnom obstarávaní spadá do kompetencií Úradu pre verejné obstarávanie (ďalej len „ÚVO“), pričom úlohou RO je len kontrolovať ich dodržiavanie. Zo strany RO bolo prijatých niekoľko opatrení na posilnenie tejto oblasti, avšak nie je možné túto silu preniesť na prijímateľov, ktorí sú za samotnú realizáciu verejných obstarávaní zodpovední. V oblasti výkladu postupov verejného obstarávania radil prijímateľom obrátiť sa na Úrad pre verejné obstarávanie.

V tejto oblasti vystúpil aj p. Havlíček a upozornil, že ide o osobitú špecifickú situáciu, ktorá sa týka nielen finančných prostriedkov štátneho rozpočtu ale najmä prostriedkov EÚ, na ktoré sa viažu ďalšie osobité pravidlá a časové rámce, preto navrhuje prijať špecifické opatrenia (napr. pracovnú skupinu RO a ÚVO) na riešenie tejto kritickej situácie s verejnými obstarávaniami, tak aby SR o tieto prostriedky z fondov EÚ neprišla a aby sa prijímatelia kvôli finančným korekciám nedostávali do ďalších problémov. P. Húska vníma VO ako zásadný problém, preto sa ho bude snažiť RO ďalej riešiť.

Keďže už nikto nemal pripomienky, p. Húska konštatoval, že uvedenú informáciu zozbieral MV OPŽP na vedomie.

BOD 8. Informácia o pokroku pri realizácii Komunikačného plánu OP ŽP na programové obdobie 2007 – 2013

V rámci bodu 8 Informáciu o pokroku pri realizácii Komunikačného plánu OP ŽP na programové obdobie 2007 – 2013 (ďalej len „KoP OPŽP“) predniesla p. Slováková z odboru riadenia programov SEPP.

V zmysle implementačného Nariadenia Komisie (ES) č. 1828/2006 má riadiaci orgán informovať monitorovací výbor o komunikačnom pláne a pokroku pri jeho vykonávaní a jeho zmenách. V júni 2012 bola schválená aktualizácia KoP OPŽP na PO 2007-13, verz. 3.0. Hlavnou zmenou bolo vyčlenenie príloh „Manuál pre informovanie a publicitu“ a „Dizajn manuál loga OPŽP“ z príloh KOP OPŽP, ďalšími boli zmeny súvisiace s aktualizáciou kontaktných údajov v prílohe „Kontakty (MŽP SR, REPIS)“ a doplnením zákona 528/2008 o pomoci a podpore poskytovanej z fondov Európskej únie do kľúčových dokumentov. V rámci prezentácie p. Slováková informovala o východiskách komunikácie a jej zabezpečovaní na národnej a regionálnej úrovni. Zároveň oboznámila prítomných o opatreniach vykonaných v oblasti informovania a publicity o OPŽP a použitých prostriedkoch v roku 2011, kde upriamila pozornosť na veľký úspech v oblasti informovania a publicity o OPŽP v roku 2011, čím bolo slávnostné vyhlásenie víťazov v rámci 4. ročníka Národnej Enviro Súťaže Slovenska (NESS) a odovzdávanie Enviro Oskarov 2011 na 38. ročníku Medzinárodného festivalu filmov o trvalo udržateľnom rozvoji Ekotopfilm 2011, ktorý sa konal 17. - 21. októbra v Bratislave. 1. miesto v kategórii Enviro služba roka bolo udelené Slovenskej agentúre životného prostredia (SAŽP). Porota v tomto prípade najvyššie ocenila „Podporu implementácie Operačného programu Životné prostredie pomocou siete REPIS v regiónoch Slovenska“. Zároveň ďalším úspechom v oblasti informovania a publicity o OPŽP sú výsledky marketingového prieskumu trhu realizovaného Centrálnym koordinačným orgánom v polovici PO 2007-2013, zameraného na zistenie úrovne povedomia verejnosti o politike súdržnosti EÚ na Slovensku, kde najznámejším operačným programom v rámci prieskumu bol práve OP Životné prostredie. Z tých, ktorí poznajú aspoň jeden z operačných programov ho menovala tretina odpovedajúcich t.j. 33,3%. Z porovnania prieskumov CKO medzi januárom 2008 a februárom 2011 OPŽP zaznamenal kladný posun spomedzi len troch operačných programov, konkrétne zo 4. miesta v roku 2008 na 1. miesto v aktuálnom prieskume. Taktiež medzi najčastejšie menované projekty, ktoré je možné financovať z operačných programov NSRR, sa projekty v oblasti životného prostredia vyskytovali v takmer tretine odpovedí, presnejšie 29,5 %, v ktorých respondenti uviedli nejaký konkrétny projekt alebo projekty. Súčasťou prezentácie bola aj informácia o plánovaných aktivitách v oblasti informovania a publicity o OPŽP na rok 2012, kde RO pre OPŽP bude pokračovať v komunikačnej stratégii nastavenej v KoP OPŽP pre PO 2007-2013 a realizovanej v rokoch 2007-2011. Hlavným zámerom bude naďalej realizovať také komunikačné aktivity a nástroje komunikácie, ktoré budú smerovať k zvyšovaniu informovanosti a povedomia o pomoci EÚ a SR poskytovanej zo ŠF a KF prostredníctvom OPŽP a tým k zabezpečeniu transparentnosti pre všetky cieľové skupiny. Hlavnou informačnou aktivitou bude v roku 2012 konferencia „Operačný program Životné prostredie a výsledky jeho realizácie v roku 2012“. Včasné a presné informácie budú všetkým cieľovým skupinám poskytované najmä prostredníctvom hlavného informačného portálu pre OPŽP www.opzp.sk ako aj prostredníctvom všetkých kontaktov na národnej aj regionálnej úrovni. V rámci informačného portálu www.opzp.sk, ktorý v januári 2012 prešiel celkovou prestavbou zameranou na zefektívnenie a sprehládnenie informačného portálu smerom k jeho užívateľom, bolo zabezpečené spustenie nového informačného nástroja - geografickej mapy úspešne realizovaných projektov podporených z prostriedkov OP ŽP. Mapa v interaktívnej forme informuje o vzorových úspešne realizovaných projektoch podporených z prostriedkov OPŽP v programovom období 2007 – 2013, ktoré boli vybrané na prezentáciu riadiacim orgánom. Interaktívnosť spočíva v ich zobrazení podľa miesta realizácie projektu a farebnom rozdelení podľa jednotlivých prioritných osí programu s cieľom bližšieho priblíženia dosahu pomoci fondov Európskej únie na konkrétnych prijímateľov v regiónoch Slovenska. Vizualne konkretizovanie prijímateľov v jednotlivých regiónoch Slovenska taktiež prináša návštevníkom